TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 14 d. *

Byloje C-496/04

dėl *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nyderlandai) 2004 m. lapkričio 26 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. gruodžio 1 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje,

J. Slob

prieš

Productschap Zuivel,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai N. Colneric (pranešėja), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ir E. Levits,

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorė L. Hewlett,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. sausio 12 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: olandų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— J. Slob, atstovaujamo *advocaten* G. van der Wal ir H. S. J. Albers,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos H. G. Sevenster ir C. A. H. M. ten Dam,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos T. van Rijn,

susipažinęs su 2006 m. birželio 22 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 536/93, nustatančio išsamias papildomo mokesčio už pieną ir pieno produktus taikymo taisykles (OL L 57, p. 12), 7 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio ir 3 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas byloje J. Slob, pieno gamintojas, prieš *Productschap Zuivel* (toliau – *Productschap*) dėl gamintojo apmokestinimo papildomu mokesčiu.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 1992 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3950/92, nustatantis papildomą mokestį pieno ir pieno produktų sektoriuje (OL L 405, p. 1), nuo 1993 m. balandžio 1 d. septyniems iš eilės einantiems dvylikos mėnesių laikotarpiams pratęsė 1984 m. kovo 31 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 856/84, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EEB) Nr. 804/68 dėl bendro rinkų organizavimo pieno ir pieno produktų rinkose (OL L 90, p. 10), nustatytos papildomo mokesčio sistemos taikymą.

4 Pagal Reglamento Nr. 3950/92 šeštą konstatuojamąją dalį, jei viršijami garantuoti bendrieji kiekiai, pasekmės valstybei narei „yra tokios, kad prie perviršio prisidėję gamintojai privalo mokėti mokestį".

5 Reglamento Nr. 3950/92 2 straipsnio 1 dalis numato:

„Mokestis mokėtinas už per konkretų dvylikos mėnesių laikotarpį parduotus visus pieno ar pieno ekvivalento kiekius, viršijančius 3 straipsnyje nurodytą atitinkamą kiekį. Jis paskirstomas visiems kiekį viršijusiems gamintojams.

<...>“

6 Pagal šio reglamento 9 straipsnio c ir h punktus:

„c) „gamintojas“ – tai fizinis ar juridinis asmuo arba fizinių ar juridinių asmenų grupė, ūkininkaujantys Bendrijos geografinėje teritorijoje esančiame ūkyje ir:

— parduodantys pieną arba kitus pieno produktus tiesiogiai vartotojui

ir (arba)

— pristatantys jį supirkėjui;

<...>

h) „pienas arba pieno ekvivalentas, parduotas tiesiogiai vartoti“ – tai neatlygintinas pieno arba į pieno ekvivalentą perskaičiuotų pieno produktų perdavimas arba pardavimas jų neapdorojant arba neperdirbant įmonėse.“

7 Pagal Reglamento Nr. 536/93 antrą konstatuojamąją dalį šios reglamento nuostatos būtent įtvirtina „kontrolės taisyklės, įgalinančios nustatyti, ar mokestis tinkamai surinktas".

8 Pagal šio reglamento aštuntą konstatuojamąją dalį:

„<...> valstybės narės turi turėti tinkamus kontrolės mechanizmus, kad galėtų patikrinti, ar mokestis surinktas, ir ar jis surinktas tinkamai, pagal taisykles. Šie patikrinimai turi apimti mažų mažiausiai tam tikrą skaičių procesų, kurie turi būti tiksliai apibūdinti".

9 Reglamento Nr. 536/93 1 straipsnis numato:

„Apskaičiuojant Reglamentu (EEB) Nr. 3950/92 įvestą papildomą mokestį, yra svarbūs šie dalykai:

1) pagal minėto reglamento 2 straipsnio 1 dalį, „parduodamo pieno ar pieno ekvivalento kiekiai" yra visi valstybės narės pieno ir pieno ekvivalento kiekiai, kurie pagaminami šios valstybės narės teritorijoje esančiame bet kokiame ūkyje.

<...>

2) taikomos šios ekvivalentiškumo formulės:

<...>

— 1 kg sviesto = 22,5 kg pieno.

<...>“

10 Reglamento Nr. 536/93 4 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Kai parduodama tiesiogiai, baigiantis Reglamento (EEB) Nr. 3950/92 1 straipsnyje nurodytiems laikotarpiams, gamintojai parengia deklaraciją, kurioje pagal produktus sumuojami vartotojams ir (arba) didmenininkams, sūrių brandintojams ar mažmenininkams tiesiogiai parduoto pieno ir (arba) pieno produktų kiekiai.

<...>“

11 Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 ir 3 dalys numato:

„1. Valstybės narės imasi visų būtinų kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad būtų teisingai apskaičiuotas mokestis už parduotus pieno ir pieno ekvivalentų kiekius, viršijančius bet kokius Reglamento (EEB) Nr. 3950/92 3 straipsnyje nurodytus kiekius. Tuo tikslu:

<...>

f) ne mažiau kaip trejus metus gamintojai turintys referencinį kiekį tiesioginiams pardavimams saugo ir leidžia kompetentingai institucijai susipažinti su 12 mėnesių įrašais apie atsargas, nurodant išsamią informaciją, išskaidytą pagal mėnesius ir atskirus produktus, apie pieno ir (arba) pieno produktų kiekius, parduotus vartoti tiesiogiai ir (arba) didmenininkams, sūrių brandintojams arba mažmenininkams, taip pat ūkiuose laikomų pieninių galvijų registrus, kaip reikalauja Tarybos direktyvos 92/102/EEB 4 straipsnio 1 dalis, <...> bei patvirtinančius dokumentus, kurie leidžia patikrinti įrašus apie atsargas.

<...>

3. Valstybės narės pačios įsitikina, ar parduoti pieno ir pieno ekvivalento kiekiai yra teisingai apskaičiuoti, todėl surenkant pieną ūkiuose tikrinami pienovežiai, ypač kreipiant dėmesį į:

<...>

b) tiesiogiai parduodančių gamintojų patalpose: 4 straipsnio 1 dalyje minimos deklaracijos ir 1 dalies f punkte įvardytų įrašų apie atsargas patikimumą.

<...>“

12 2001 m. liepos 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1392/2001, nustatantis išsamias Reglamento Nr. 3950/92 taikymo taisykles (OL L 187, p. 19), nuo 2002 m. kovo 31 d. pakeitė Reglamentą Nr. 536/93. Jo 6 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa yra identiška Reglamento Nr. 536/93 4 straipsnio 1 dalies pirmajai pastraipai.

13 Reglamento Nr. 1392/2001 6 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa nurodo:

„Valstybės narės gali reikalauti, jog gamintojai, turintys tiesioginių pardavimų referencinį kiekį, deklaruotų, kad atitinkamu laikotarpiu jie nepardavė pieno, jei jie nepardavė.“

Nacionalinės teisės aktai

14 1993 metų nutarimu dėl papildomo mokesčio (Regeling superheffing 1993, *Nederlandse Staatscourant* 1993, Nr.°60, p. 18, toliau – *Regeling superheffing*) Nyderlanduose buvo įgyvendinta papildomo pieno mokesčio sistema.

15 *Regeling superheffing* 4 straipsnis numato:

„1. Gamintojas turi mokėti mokestį už referencinį tiesioginio pardavimo kiekį, viršijantį tiesiogiai vartojimui parduotus pieno kiekius ar pienui ekvivalentiško produkto kiekius.

<...>“

16 Šio *Regeling* 29 straipsnis nurodo:

„1. 4 straipsnyje nurodyti gamintojai pagal Reglamento (EEB) Nr. 536/93 4 straipsnį ir vadovaujantis šiuo klausimu *Productschap* priimtomis taisyklėmis *Productschap* pateikia deklaracijas apie tiesiogiai vartotojui patiektus pieno ar pienui ekvivalentiško produkto kiekius <...> per ankstesnį mokėjimų laikotarpį pagal atskirus produktus.

<...>“

17 Šio *Regeling* 31 straipsnis numato:

„1. Gamintojas, <...> kuris moka mokesčius pagal 4 <...> straipsnius ar turi juos mokėti, privalo saugoti įrašus pagal Reglamento (EEB) Nr. 536/93 7 straipsnį ir laikytis *Productschap* nustatytų taisyklių.

2. *Productschap* gali savo nuožiūra nustatyti patiektą kiekį, jeigu nebuvo laikomasi ar, *Productschap* manymu, buvo laikomasi ne visų 1 dalyje bei 27 straipsnio 2 dalyje ir 29 straipsnio 1 dalyje nustatytų įpareigojimų."

18 1994 m. Reglamento dėl papildomo mokesčio įgyvendinimo nutarimo (*Zuivelverordening* 1994, *Uitvoering regeling superheffing*, PBO-blad 1994, p. 26, toliau – *Zuivelverordening*) 11 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Gamintojas privalo registre saugoti visus duomenis, susijusius su jo įmone ar jo ūkiu, kad bet kuriuo metu būtų galima sužinoti apie gamybą, atsargas ir jo apdoroto ar perdirbto pieno kiekius, kuriuos jis gavo ir patiekė, bei su tuo susijusius finansinius duomenis ir bent trejus metus saugoti šį registrą ir šiuos duomenis."

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

19 J. Slob yra pieno gamintojas. 1997 m. gruodžio mėn. jo ūkio patikrinimo metu už mokestinį 1996–1997 metų laikotarpį buvo nustatytas apytiksliai 250 000 kg pieno skirtumas tarp gamybos pajėgumo, apskaičiuoto pagal J. Slob laikomų melžiamųjų karvių skaičių, ir tiesiogiai parduotos produkcijos, kurią J. Slob nurodė *Productschap*.

20 J. Slob tvirtino, kad 250 000 kg nagrinėjamo pieno jis perdirbo į sviestą, išgaudamas pasukas, naudojamas sūrio gamybai, o, pagaminęs sūrį, taip pagamintą sviestą nedelsdamas sunaikino. Jis neišsaugojo įrašų apie šio produkto ir šio sunaikinimo atsargas, tokie įrašai buvo išsaugoti tik apie šio proceso pabaigoje pagamintą sūrį.

21 *Productschap* savo iniciatyva pagal *Regeling superheffing* 31 straipsnio 2 dalį nustačiusi pieno ir kitų pieno produktų kiekius, kuriuos J. Slob tiesiogiai patiekė vartojimui mokestiniu 1996–1997 m. laikotarpiu, nurodė, kad J. Slob pagal Reglamento Nr. 536/93 4 straipsnio 2 dalį kaip papildomą mokestį turi sumokėti 180 976,77 NLG sumą.

22 J. Slob pateikus skundą, 2000 m. balandžio 4 d. sprendimu *Productschap* sumažino šiam gamintojui nustatytą papildomo mokesčio sumą. Tačiau ji nurodė, kad J. Slob skundai yra nepagrįsti tiek, kiek jie susiję su pirmiau minėtu skirtumu. Šiame sprendime ji nurodė, kad nebuvo išsaugoti įrašai apie apytiksliai 250 000 kg pieno. *Productschap* nusprendė, kad J. Slob mokestiniu 1996–1997 m. laikotarpiu neišsaugojo teisingų ir visų įrašų apie gamybą, atsargas bei pieno ir pieno produktų tiekimą.

23 J. Slob pateikė apeliacinį skundą dėl šio 2000 m. balandžio 4 d. Sprendimo prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiam teismui.

24 Šiam teismui pateikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismas 2004 m. vasario 12 d. Sprendime *Slob* (C-236/02, Rink. p. I-1861) nusprendė, kad Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys ir f punktas turi būti

aiškinami taip, kad įrašuose apie atsargas, kuriuos turi saugoti gamintojas, turi būti pateikta informacija tik apie parduoto pieno ir (ar) pieno produktų kiekį pagal mėnesius ir atskirus produktus.

25 Teisingumo Teismas nesprendė dėl galimos valstybių narių kompetencijos priimti teisės aktus, kurie jų teritorijoje įsisteigusiems pieno gamintojams nustato mokestinius įpareigojimus, viršijančius tuos, kurie nustatyti prašomoje išaiškinti nuostatoje, nes šis klausimas nebuvo pateikto prejudicinio klausimo dalykas (žr. minėto sprendimo *Slob* 30 punktą).

26 Administracinis teismas darbo ir pramonės klausimais (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) dar sykį kreipėsi į Teisingumo Teismą. Jis nurodo, kad minėtame sprendime *Slob* Teisingumo Teismas neatsakė į klausimą, ar pagal Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį ir 3 dalį valstybė narė turi teisę gamintojui, be įpareigojimo saugoti įrašus apie atsargas pagal šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį ir f punktą, nustatyti tokį kaip *Zuivelverordening* 11 straipsnio 1 dalyje numatytas įpareigojimas, nes šio klausimo, kuris kilo per procesą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepateikė.

27 Todėl *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento (EEB) Nr. 536/93 7 straipsnio l dalies (pirmas sakinys) ir 3 dalis turi būti aiškinami taip, kad šios nuostatos suteikia teisę valstybei narei priimti teisės aktus, kurie jos teritorijoje įsisteigusiems pieno gamintojams nustatytų mokestinius įpareigojimus, viršijančius to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies f punkte nustatytus įpareigojimus?

2. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar turi būti nuspręsta, kad taisyklė, pagal kurią gamintojas privalo savo administracijai atsiskaityti už pagaminto sviesto kiekį ir jo naudojimą, net jei sviestas buvo sunaikintas ar perdirbtas į pašarus, patenka į valstybės narės diskreciją?“

Dėl J. Slob prašymų, pateiktų pasibaigus žodinei proceso daliai

28 2006 m. liepos 14 d. prašymu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2006 m. liepos 20 d., J. Slob Teisingumo Teismo pirmiausia paprašė leisti jam pateikti rašytines pastabas dėl 2006 m. birželio 22 d. posėdyje pateiktos generalinės advokatės išvados, nepatenkinus šio prašymo, nurodyti atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Procedūros reglamento 61 straipsnį, nepatenkinus ir šio prašymo, taip jam atsakyti, kad jis galėtų atsakyti į generalinės advokatės išvadą, siekiant užtikrinti jo pagrindinę teisę į rungtyniškumo principu grindžiamą procesą.

29 J. Slob tvirtina, kad šioje išvadoje yra klaidingų argumentų dėl faktų ir dėl teisės, tačiau jis šioje proceso stadijoje jų nepateikia dėl tinkamos proceso eigos. Jis tvirtina, kad netgi jei Procedūros reglamentas nenumato galimybės šalims pateikti rašytinių pastabų po išvados paskelbimo, šis reglamentas aiškiai šios galimybės neatmeta.

30 Dėl 2000 m. vasario 4 d. Nutarties *Remesa Sugar* (C-17/98, Rink. p. I-665) 3–16 punktuose išdėstytų motyvų, tai, kad Teisingumo Teismo statutas ir Procedūros reglamentas nenumato galimybės šalims pateikti pastabas dėl generalinio advokato

išvados, pagal Europos žmogaus teisių teismo išaiškinimą negali pažeisti subjektų teisės į rungtyniškumo principu grindžiamą procesą, išplaukiančios iš 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalies.

31 Taigi J. Slob prašymas leisti jam pateikti rašytines pastabas dėl generalinės advokatės išvados turi būti atmestas.

32 Atsižvelgiant į rungtyniškumo principu grindžiamo proceso tikslą išvengti, jog Teisingumo Teismui būtų daroma įtaka argumentais, kurių šalys neaptarė, pagal Procedūros reglamento 61 straipsnį Teisingumo Teismas gali savo iniciatyva arba generalinio advokato pasiūlymu ar šalių prašymu priimti nutartį dėl žodinės proceso dalies atnaujinimo, jeigu jis mano, kad jam pateikta informacija nepakankama, arba byla turi būti sprendžiama remiantis argumentu, kurio šalys neaptarė (žr. 2004 m. balandžio 28 d. Nutarties *Waddenvereniging ir Vogelbeschermingsvereniging*, C-127/02, nepaskelbta Rinkinyje, 8 punktą; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Ripa di Meana ir kt.*, C-470/00 P, Rink. p. I-4167, 33 punktą ir 2006 m. liepos 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Cresson*, C-432/04, Rink. p. I-6387, 50 punktą).

33 Šioje byloje šios sąlygos nėra tenkinamos.

34 Be to, reikia nurodyti, kad EB 234 straipsnis įtvirtina tiesioginį bendradarbiavimą tarp Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų ne ginčo tvarka, kurioje šalys neturi iniciatyvos teisės, jos gali būti tik išklausytos (žr. šiuo klausimu 1994 m. sausio 19 d. Sprendimo *SAT Fluggesellschaft*, C-364/92, Rink. p. I-43, 9 punktą).

35 Todėl, susipažinus su generalinės advokatės nuomone, reikia atmesti prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį.

36 Iš to, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad ir kitas papildomas prašymas turi būti atmestas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

37 Reglamento Nr. 536/93 tikslas yra nustatyti išsamias papildomo mokesčio pieno ir pieno produktų sektoriuje taikymo taisykles, siekiant užtikrinti, kad šis mokestis būtų taikomas veiksmingai ir išvengta sukčiavimo.

38 Pagal šio reglamento aštuntą konstatuojamąją dalį valstybės narės turi turėti tinkamus kontrolės mechanizmus, kad galėtų patikrinti, ar mokestis surinktas ir ar jis surinktas tinkamai, pagal taisykles. Tokia kontrolė numatyta šio reglamento 7 straipsnyje, siekiant užtikrinti pirkėjų ir gamintojų nurodytų pieno supirkimo ir tiesioginio pardavimo ataskaitų teisingumą (2004 m. kovo 25 d. Sprendimo *Cooperativa Lattepiù ir kt.*, C-231/00, C-303/00 ir C-451/00, Rink. p. I-2869, 70 punktas).

39 Nedraudžiama valstybei narei imtis kitų priemonių nei nustatytos Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje ir 3 dalyje, jeigu ji mano, kad jos būtinos. Iš šio reglamento 7 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio formuluotės išplaukia,

kad valstybės narės netgi privalo imtis visų būtinų kontrolės priemonių siekiant užtikrinti mokesčio surinkimą. Nors šio 7 straipsnio 1 ir 3 dalys toliau nurodo tam tikras priemones, kurias reikia priimti, visiškai neatmetama galimybė šias priemones papildyti kitomis priemonėmis, kai jos yra būtinos šioje valstybėje narėje. Kaip matyti iš to paties reglamento aštuntos konstatuojamosios dalies, reglamente nustatytos priemonės yra tik minimalūs reikalavimai.

40 Priešingai nei tvirtina J. Slob, tokia suteikta veikimo laisvė nereikalauja, kad priemonės, kurias gali priimti valstybės narės, būtų tiksliai nurodytos pačiame reglamente.

41 Tačiau priimdamos Bendrijos teisės aktų įgyvendinimo priemones, nacionalinės valdžios institucijos privalo naudotis savo diskrecija laikydamosi bendrųjų Bendrijos teisės principų, kaip antai proporcingumo, teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų (minėto sprendimo *Cooperativa Lattepiù ir kt.* 57 punktas).

42 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys turi būti aiškinamas taip, kad ši nuostata suteikia valstybei narei teisę, kiek tai yra reikalinga, priimti teisės aktus, nustatančius jos teritorijoje įsisteigusiems pieno gamintojams papildomas apskaitos pareigas, didesnes nei tos, kurios nustatytos to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies f punkte. Naudodamasi šia diskrecija valstybė narė turi laikytis bendrųjų Bendrijos teisės principų.

Dėl antrojo klausimo

43 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Bendrijos teisė draudžia nacionalinės teisės aktus, kurie įpareigoja pieno gamintojus registruoti pagamintus sviesto kiekius ir jų panaudojimą, net ir kai sviestas buvo sunaikintas ar perdirbtas į pašarus.

44 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad priemonių priėmimas pagal Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį turi būti pagrįstas tuo, kad šios priemonės yra būtinos.

45 Nyderlandų vyriausybė įtikinamai pateisino pagrindinėje byloje nagrinėjamos priemonės būtinumą pieno sektoriaus struktūra ir, konkrečiai kalbant, tuo, kad yra daug stambių melžiamųjų karvių ūkių, užsiimančių tiesioginiu savo produkcijos pardavimu, kurį sunku kontroliuoti tik pagal Bendrijos taisykles.

46 Pagamintų, bet neparduotų Nyderlanduose produktų kontrolė negali prieštarauti proporcingumo principui. Taip pat ši priemonė, atsižvelgiant į Nyderlandų pieno sektoriaus struktūrą, neviršija to, kas būtina, kad būtų užtikrinta veiksminga kontrolė, kuria siekiama, jog pagaminti, bet ne pagal papildomo mokesčio sistemą parduoti pieno kiekiai nepatektų į ekonominę apyvartą.

47 Teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai taip pat nedraudžia tokių kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamų kontrolės priemonių. Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys skaitomas kartu su to paties reglamento aštunta konstatuojamąja dalimi, aiškiai ir tiksliai parodo, kad minėtame 7 straipsnyje išvardytų priemonių sąrašas nėra baigtinis ir kad valstybės narės prireikus netgi privalo imtis papildomų priemonių (žr. dėl teisinio tikrumo principo kriterijų 2006 m. kovo 16 d. Sprendimo *Emsland-Stärke*, C-94/05, dar nepaskelbto Rinkinyje, 43 punktą). Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad teisėtų lūkesčių apsaugos principu negali būti remiamasi ginčijant aiškią Bendrijos teisės nuostatą bei šią nuostatą atitinkantį nacionalinės institucijos elgesį (žr. šia prasme minėto sprendimo *Emsland-Stärke* 31 punktą). Ūkio subjektai negali turėti teisėtų lūkesčių, kad jiems nebus taikoma papildoma kontrolė.

48 Priešingai nei tvirtina J. Slob, tokia kaip *Zuivelverordening* 11 straipsnyje įtvirtinta taisyklė nekeičia papildomo mokesčio bazės. Ji yra tik papildoma kontrolės priemonė ir turi būti taikoma atsižvelgiant į Reglamento Nr. 536/93 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą tikslą, kuriuo siekiama užtikrinti papildomo mokesčio, atitinkančio galiojančias Bendrijos nuostatas, surinkimą.

49 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Bendrijos teisė nedraudžia teisės aktų, kurie įpareigoja pieno gamintojus registruoti registre pagamintus sviesto kiekius ir jų panaudojimą, netgi jei sviestas buvo sunaikintas ar perdirbtas į pašarus, kai atitinkamoje valstybėje narėje vien tik pagal Bendrijos taisykles sunku veiksmingai kontroliuoti gamintojų pateiktų tiesioginio pardavimo ataskaitų teisingumą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **1993 m. kovo 9 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 536/93, nustatančio išsamias papildomo mokesčio už pieną ir pieno produktus taikymo taisykles, 7 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys turi būti aiškinamas taip, kad ši nuostata suteikia valstybei narei teisę, kiek tai yra reikalinga, priimti teisės aktus, nustatančius jos teritorijoje įsisteigusiems pieno gamintojams papildomas apskaitos pareigas, didesnes nei tos, kurios nustatytos to paties reglamento 7 straipsnio 1 dalies f punkte. Naudodamasi šia diskrecija valstybė narė turi laikytis bendrųjų Bendrijos teisės principų.**

2. **Bendrijos teisė nedraudžia teisės aktų, kurie įpareigoja pieno gamintojus registruoti registre pagamintus sviesto kiekius ir jų panaudojimą, netgi jei sviestas buvo sunaikintas ar perdirbtas į pašarus, kai atitinkamoje valstybėje narėje vien tik pagal Bendrijos taisykles sunku veiksmingai kontroliuoti gamintojų pateiktų tiesioginio pardavimo ataskaitų teisingumą.**

Parašai.